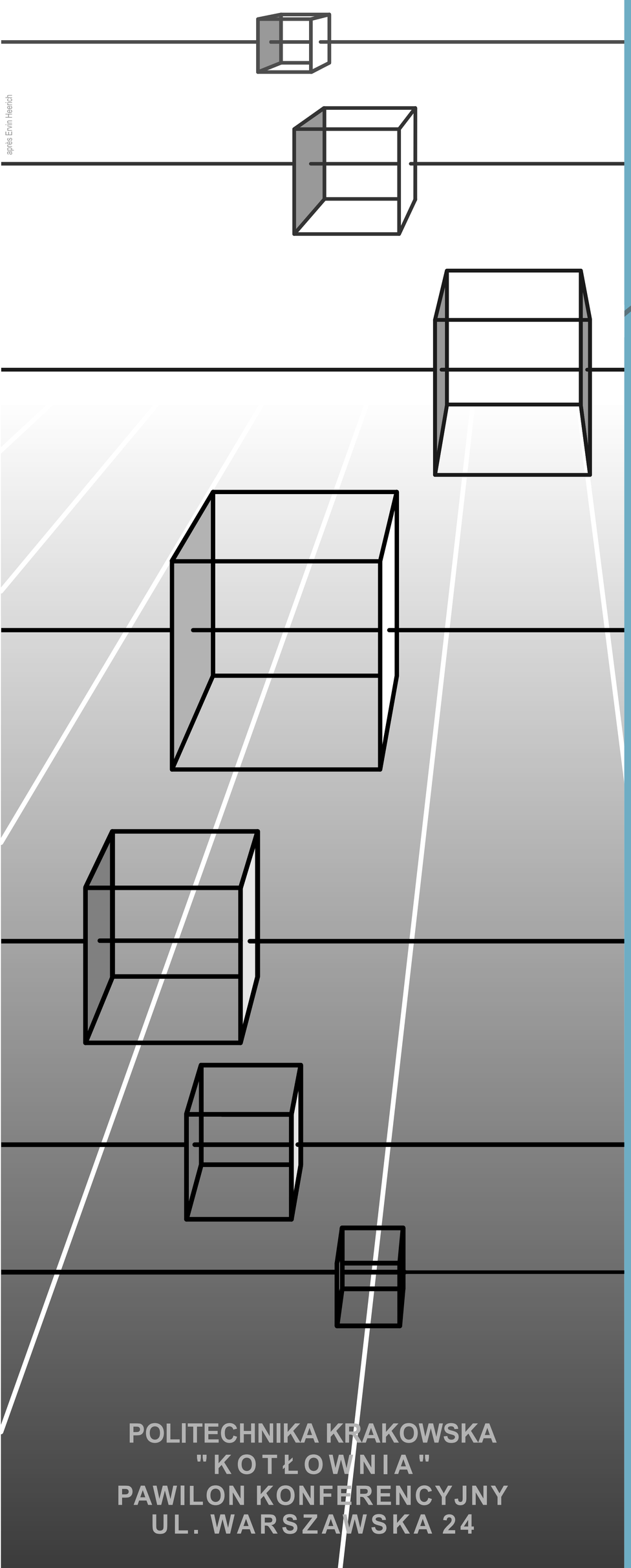
XXV MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA
KATEDRA PROJEKTOWANIA ARCHITEKTONICZNEGO WYDZIAŁU ARCHITEKTURY POLITECHNIKI KRAKOWSKIEJ

2026 DEFINIOWANIE PRZESTRZENI ARCHITEKTONICZNEJ
ARCHITEKTURA I DOŚWIADCZENIE

KRAKÓW, 27-28/11/2026

Z A P R A S Z A M Y

après Erwin Heerich

POLITECHNIKA KRAKOWSKA
"KOTŁOWNIA"
PAWILON KONFERENCYJNY
UL. WARSZAWSKA 24

ARCHITEKTURA I DOŚWIADCZENIE - TEZY:

1. Architektura jest odbierana ciałem. To nie tylko wzrok jest ważny dla całości jej postrzegania. Oprócz oczu istotne są także inne zmysły. Odbieranie budynku przez każdego jest inne. Jesteśmy przecież różnego wzrostu i chyba mógł mylić się Le Corbusier, gdyż nie znamy nikogo, kto mierzy 1.829 metra. Każdy z nas ma inną wagę, rytm kroków, a nawet temperaturę. Jedni słyszą lepiej inni gorzej, a akustyka czasem jest najważniejsza w odbiorze sztuki. Towarzysząca architekturze zieleń kusi nas do zatrzymania i kontemplacji, myląc nasze zmysły. Pojawiają się zapachy. Czasem pamiętamy zapach piwnicy dziadka. Tam nie było nic interesującego dla architektów, ale takie wspomnienie pozostaje na zawsze i kiedyś wróci przy tworzeniu już nowego budynku.
2. Architektura nie istnieje jednocześnie. Czas zmienia ją, a przynajmniej zmienia nasze jej postrzeganie. Przechodząc obok lub spacerując po budynku, odsłaniają się przed nami kolejne jego sekwencje. Użytkownik nie tyle ogląda budynek, ile go przechodzi. Pojawiają się przejścia, można budować napięcie i powoli je nasilać lub rozładowywać. Wydaje się, że układ budynku powinien tworzyć labirynt. Architekt, operując planem i przekrojem, zapisuje potencjalne ścieżki ruchu, a wraz z nimi scenariusze percepcji. Człowiek doświadcza go po zapisanej (częściej narysowanej) przez architekta trajektorii. Można dopatrywać się w takim projektowaniu metafory labiryntu. Nie oznacza on jednak chaosu, lecz strukturę wyborów i odkrywania przez użytkownika nieoczekiwanej nowości. Dobry labirynt nie gubi, prowadzi poprzez napięcie i orientację, podtrzymuje ciekawość, i w końcu pokazuje wyjście. Architektura powinna nas zaciekawiać, a nie dawać prostych odpowiedzi.
3. Ważna jest percepcja wielozmysłowa. We współczesnej architekturze sam wzrok widza jest przereklamowany. Pojawiają się inne bodźce, nasz układ nerwowy potrzebuje coraz więcej. Jesteśmy atakowani reklamowymi treściami cały czas. Jednak nie protestujemy, chcemy jeszcze więcej. Architektura może działać podobnie, tworzy dźwięki, ciche lub głośne. Pojawiające się pogłosy mogą irytować lub zachwycać. Może pojawiać się cisza, a potem szum, żyjemy wśród ludzi. Chcemy dotykać, badać materiał, poznawać jego fakturę. Doznawać tego w różnym oświetleniu a może w mroku. Każda pora dnia przynosi nam nowe doznania dla użytkownika.
4. Najważniejsze są emocje, które tworzy architektura. To jedna z tych rzeczy wywołujących stany znacznego poruszenia umysłu. Pojawiają się zazwyczaj nagle, jednak są przejściowe. Czasem czujemy spokój lub niepokój, skupienie lub rozproszenie, podniosłość lub intymność. Jeśli architektura nie wywołuje nic lub jest neutralna (co czasem jest wskazane) może oznaczać, że jest zwyczajnie martwa.
5. Architektura jest znaczeniem i pamięcią. Nasze doświadczenie nie jest „czyste". Mamy w pamięci wspomnienia, powidoki, zapamiętane kształty. Czasem rozmyte a czasem całkiem realne. Pamięć działa nie tylko jako archiwum, lecz jako mechanizm interpretacyjny. Powidoki przestrzeni, fragmentaryczne, nieostre, czasem zniekształcone wpływają na sposób, w jaki rozumiemy formę, funkcję i atmosferę budynków. Ta sama przestrzeń może być odbierana różnie przez różnych użytkowników. Dla jednych stanie się miejscem zakorzenienia, dla innych pozostanie obca lub nieczytelna. Czasem mamy efekt Bilbao, czasem budki z hotdogami.
6. Prawdziwa architektura jest filozofią. Prawdziwa architektura nie ogranicza się do rozwiązywania funkcji ani do estetycznej gry form. Musi odpowiadać na pytania o byt, sens i sposób zamieszkiwania świata. W tym sensie jest praktyką filozoficzną i materializuje idee, które zwykle pozostają w sferze abstrakcji. Architektura powinna ustanawiać relacje między jednostką a wspólnotą, prywatnym a publicznym, trwałym a efemerycznym. Projekt nie jest czymś neutralnym, musi przedstawiać ukrytą wizję człowieka i społeczeństwa. Prawdziwa architektura wymaga myśli i refleksyjności. Autor powinien być zdolny do krytycznego namysłu nad własnym założeniem. Staje się on mediatorem między ideą a rzeczywistością. Jego dzieło zostanie na lata ze społeczeństwem i dopiero kolejne pokolenia odbiorców odkryją czy był tylko budynkiem, czy prawdziwą architekturą.

Tomasz Kozłowski

PATRONAT HONOROWY:
Jego Magnificencja
Rektor Politechniki Krakowskiej

PATRONAT :
Komitet Architektury i Urbanistyki PAN

Komisja Urbanistyki i Architektury
Oddziału Polskiej Akademii Nauk w Krakowie

RADA NAUKOWA:
Claudia Battaino, Universita di Trento
Rafał Blazy, Politechnika Krakowska
Agata Bonenberg, Politechnika Poznańska
Wojciech Bonenberg, Politechnika Poznańska
Herbert Bühler, Fachhochschule Münster
Renato Capozzi, Università di Napoli "Federico II"
Wacław Celadyn, Politechnika Krakowska
Krzysztof Gasidło, Honorowy Członek Rady Naukowej
Liliya Gnatyuk, National Aviation University, Kyiv
Barbara Gronostajska, Politechnika Wrocławska
Mateusz Gyurkovich, Politechnika Krakowska
Sławomir Gzell, Honorowy Członek Rady Naukowej
Julia Iwaszko, Kyiv National Univ. of Constr. and Architecture
Nina Juzwa, Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki
Andrzej Kadłuczka, Honorowy Członek Rady Naukowej
Justyna Kobylarczyk –
Przewodnicząca Komitetu Architektury i Urbanistyki
Polskiej Akademii Nauk, Politechnika Krakowska
Krzysztof Koszewski, Politechnika Warszawska
Magdalena Kozień-Woźniak –
Przewodnicząca Rady Naukowej, Dziekan Wydziału Architektury,
Politechnika Krakowska
Dariusz Kozłowski, Honorowy Przewodniczący Rady Naukowej
Tomasz Kozłowski –
Kurator Konferencji, Politechnika Krakowska
Konrad Kucza-Kuczyński, Honorowy Członek Rady Naukowej
Gino Malacarne, Universitá di Bologna
Alirza Mamedov, Kyiv National Univ. of Constr. and Architecture
Raffaella Neri, Politecnico di Milano
Olena Oliynyk, National Acad. of Fine Arts and Architecture, Kyiv
Marek Pabich, Politechnika Łódzka
Rafi Segal, Massachusetts Institute of Technology
Wacław Seruga, Politechnika Świętokrzyska
Jan Słyk, Politechnika Warszawska
Bolesław Stelmach, Politechnika Łódzka
Stefan Wrona, Politechnika Warszawska
Federica Visconti, Universitá di Napoli "Federico II"

BIURO KONFERENCJI:

Katedra Projektowania Architektonicznego
Wydział Architektury, Politechnika Krakowska
ul. Warszawska 24, 31-155 Kraków

Kurator Konferencji: Tomasz Kozłowski
Sekretarz Konferencji: Anna Mielnik
Biuro Konferencji: Przemysław Bigaj
Wojciech Ciepłucha, Monika Gała-Walczowska
Krzysztof Jasiński, Joanna Piszczek, Marek Początko
Piotr Stalony-Dobrzański, Grzegorz Twardowski

tel./fax: 12 628 20 21, 12 628 24 20
e-mail: konf-def@pk.edu.pl
www.dpa.arch.pk.edu.pl,

ORGANIZATOR :
Wydział Architektury PK
Katedra Projektowania Architektonicznego

PATRONAT :
PAN

PARTNER :
Kraków

PATRONAT MEDIALNY :
A&B Architektura & Biznes
ARCHITEKTURA murator
BTA
Builder